



Dokument s plenarne sjednice

B9-0219/2023 }
B9-0220/2023 }
B9-0221/2023 }
B9-0222/2023 }
B9-0223/2023 } RC1

19.4.2023

ZAJEDNIČKI PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen u skladu s člankom 132. stavcima 2. i 4. Poslovnika,

koji zamjenjuje sljedeće prijedloge rezolucija:

B9-0219/2023 (The Left)
B9-0220/2023 (Verts/ALE)
B9-0221/2023 (PPE)
B9-0222/2023 (S&D)
B9-0223/2023 (Renew)

o općoj dekriminalizaciji homoseksualnosti u svjetlu nedavnih događaja u
Ugandi
(2023/2643(RSP))

**Maria Walsh, Frances Fitzgerald, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska,
Tomas Tobé, Henna Virkkunen**
u ime Kluba zastupnika PPE-a
Pedro Marques, Karsten Lucke, Evin Incir, Marc Angel, Thijs Reuten
u ime Kluba zastupnika S&D-a
**Pierre Karleskind, Abir Al-Sahlani, Petras Auštrevičius, Izaskun Bilbao
Barandica, Sylvie Brunet, Olivier Chastel, Catherine Chabaud, Asger**

RC\1277085HR.docx

PE744.145v01-00 }
PE744.146v01-00 }
PE744.147v01-00 }
PE744.148v01-00 }
PE744.149v01-00 } RC1

**Christensen, Ilana Cicurel, Katalin Cseh, Charles Goerens, Klemen
Grošelj, Bernard Guetta, Svenja Hahn, Karin Karlsbro, Ilhan Kyuchyuk,
Moritz Körner, Karen Melchior, Jan-Christoph Oetjen, Urmas Paet,
Frédérique Ries, Catharina Rinzema, María Soraya Rodríguez Ramos,
Ramona Strugariu, Irène Tolleret, Dragoş Tudorache, Emma Wiesner,
Hilde Vautmans, Salima Yenbou**

u ime Kluba zastupnika Renew

Kim Van Sparrentak

u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Malin Björk

u ime Kluba zastupnika The Left

Fabio Massimo Castaldo, Assita Kanko

Rezolucija Europskog parlamenta o općoj dekriminalizaciji homoseksualnosti u svjetlu nedavnih događaja u Ugandi (2023/2643(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda,
- uzimajući u obzir Američku konvenciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,
- uzimajući u obzir Rezoluciju o zaštiti od nasilja i drugih povreda ljudskih prava osoba na temelju njihove stvarne ili pripisane seksualne orijentacije ili rodnog identiteta, donesenu na 55. redovnoj sjednici Afričke komisije o ljudskim pravima i pravima narodâ u Luandi u Angoli od 28. travnja do 12. svibnja 2014.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu od 22. ožujka 2011. koju je potpisalo 85 zemalja na sastanku Vijeća UN-a za ljudska prava o okončanju činova nasilja i povezanih povreda ljudskih prava na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta,
- uzimajući u obzir načela iz Yogyakarte o primjeni međunarodnog prava o ljudskim pravima kad je riječ o seksualnoj orijentaciji i rodnom identitetu,
- uzimajući u obzir izvješće neovisnog stručnjaka za zaštitu od nasilja i diskriminacije na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta od 11. svibnja 2018.,
- uzimajući u obzir rad temeljne skupine UN-a za LGBTIQ osobe, a posebno njezinu izjavu od 19. ožujka 2023. u kojoj poziva Vijeće sigurnosti UN-a da u svoj mandat u području međunarodnog mira i sigurnosti više uključi ljudska prava LGBTIQ osoba,
- uzimajući u obzir Rezoluciju UN-a br. 70/1 naslovljenu „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.” (Program do 2030.), usvojenu na sastanku na vrhu UN-a o održivom razvoju održanom u New Yorku 25. rujna 2015., kojom su utvrđeni ciljevi održivog razvoja,
- uzimajući u obzir odluku Odbora UN-a za ukidanje diskriminacije žena (CEDAW) iz 2022. u predmetu *Rosanna Flamer-Caldera / Šri Lanka*,
- uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 25. ožujka 2020. naslovljenu „Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020.–2024.” (JOIN(2020)0005),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. studenoga 2020. naslovljenu „Unija

ravnopravnosti: Strategija o ravnopravnosti LGBTIQ osoba 2020. – 2025.”
(COM(2020)0698),

- uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu između Skupine afričkih, karipskih i pacifičkih država (AKP) i EU-a (Sporazum iz Cotonoua) iz 2000. te klauzule i obveze iz tog Sporazuma koje se odnose na ljudska prava, a posebno njegov članak 8. stavak 4., članak 9., članak 31.a točku (e) i članak 96., kao i članak 65.,
 - uzimajući u obzir Smjernice EU-a o promicanju i zaštiti ostvarivanja svih ljudskih prava lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba (LGBTIQ) donesene 24. lipnja 2013.,
 - uzimajući u obzir Smjernice EU-a o smrtnoj kazni donesene 12. travnja 2013.,
 - uzimajući u obzir Smjernice EU-a za ljudska prava o nediskriminaciji u vanjskom djelovanju donesene 18. ožujka 2019.,
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/1998 od 7. prosinca 2020. o mjerama ograničavanja zbog teških kršenja i povreda ljudskih prava¹,
 - uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), a posebno njegove članke 21. i 26.,
 - uzimajući u obzir Plan za uključivanje i raznolikost u Europskoj službi za vanjsko djelovanje za razdoblje 2023.–2025., usvojen 6. ožujka 2023.,
 - uzimajući u obzir ugandski prijedlog zakona protiv homoseksualnosti, usvojen 21. ožujka 2023.,
 - uzimajući u obzir Ustav Ugande iz 1995.,
 - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Ugandi,
 - uzimajući u obzir izjavu stručnjaka UN-a od 29. ožujka 2023. u kojoj osuđuje šokantno zakonodavstvo usmjereno protiv LGBT osoba u Ugandi,
 - uzimajući u obzir izjavu visokog predstavnika UN-a za ljudska prava Volkera Türka od 22. ožujka 2023.;
 - uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da su svi ljudi rođeni slobodni i jednaki u pogledu dostojanstva i prava;
- B. budući da se Općom deklaracijom o ljudskim pravima štite urođeno dostojanstvo i jednaka prava svih ljudskih bića bez ikakve razlike, što uključuje neotuđiva prava na život, slobodu, osobnu sigurnost i zaštitu od diskriminacije, slobodu od proizvoljnih uhićenja ili pritvaranja te poštovanje privatnosti;

¹ SL L 410I, 7.12.2020., str. 1.
RC\1277085HR.docx

- C. budući da u mnogim drevnim kulturama, uključujući afričkim, tradicionalno postoje različite seksualnosti i rodni identiteti;
- D. budući da je u Afričkoj povelji o ljudskim pravima i pravima naroda navedeno da „svaki pojedinac ima pravo na ostvarivanje prava i sloboda priznatih i zajamčenih ovom Poveljom bez razlike bilo koje vrste” (članak 2.), da je „svaki pojedinac jednak pred zakonom” i da „svaki pojedinac ima pravo na jednaku pravnu zaštitu” (članak 3.), te da „svako ljudsko biće ima pravo na to da se njegov život i osobni integritet poštuju” i da „nitko ne smije proizvoljno biti lišen tog prava” (članak 4.);
- E. budući da se u Međunarodnom paktu o građanskim i političkim pravima (ICCPR) pravo na život priznaje kao temeljno ljudsko pravo te da se u njemu izričito navodi da se smrtna kazna ne smije izreći za nenasilna kaznena djela ili za kaznena djela koja su počinili pojedinci koji su u vrijeme počinjenja kaznenog djela imali manje od 18 godina; budući da se Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima zabranjuje diskriminaciju na temelju seksualne orijentacije i budući da se izricanjem smrtno kazne za istospolne odnose krši to načelo;
- F. budući da su homoseksualnost i transrodni identitet zakonom kriminalizirani u 61 zemlji u svijetu, uglavnom u Africi, na Bliskom istoku i u Aziji; budući da su *de facto* kriminalizirani u još dvije zemlje; budući da se u Kataru, Saudijskoj Arabiji, Afganistanu, Iranu, Jemenu, Somaliji, Ujedinjenim Arapskim Emiratima, Bruneju, sjevernoj Nigeriji, Mauritaniji i Pakistanu sporazumne istospolne seksualne radnje kažnjavaju smrtnom kaznom;
- G. budući da se zakonima koji kriminaliziraju sporazumne istospolne seksualne aktivnosti krše temeljna i međunarodno zaštićena ljudska prava;
- H. budući da se u svijetu može primijetiti trend prema dekriminalizaciji homoseksualnosti i transrodnog identiteta, te se broj zemalja koje kriminaliziraju sporazumne istospolne odnose smanjio sa 113 u 1990. na 64 u 2023.; budući da iza tog trenda stoji sve veća svijest o tome da su zakoni kojima se kriminalizira homoseksualnost i transrodni identitet diskriminatorni i da se njima krše temeljna ljudska prava te da je za društveni napredak potrebno osigurati jednak pristup pravima; budući da taj sve rašireniji pomak ulijeva nadu da se svijet kreće prema pravednijoj i ravnopravnijoj budućnosti u kojoj će svi pojedinci moći slobodno uživati svoja prava bez straha od diskriminacije ili progona;
- I. budući da su u travnju 2023. Cookovi Otoci izmjenom svojeg Zakona o kaznenim djelima postali najnovija zemlja u nizu koja je dekriminalizirala homoseksualnost; budući da je Singapur početkom 2023. izmjenom svojeg Kaznenog zakona dekriminalizirao „bludne radnje između muškaraca”;
- J. budući da je u brojnim nedavnim predmetima dekriminalizacija sporazumnih istospolnih odnosa bila posljedica sudskih presuda, kao što su usmena presuda Visokog suda Barbadosa iz prosinca 2022. i presuda Vrhovnog suda istočnih Kariba iz kolovoza 2022.;

- K. budući da je Parlament Ugande 21. ožujka 2023. usvojio prijedlog zakona protiv homoseksualnosti (dalje u tekstu „prijedlog zakona”); budući da se u tom prijedlogu zakona predlaže smrtna kazna za kazneno djelo „teške homoseksualnosti”, doživotna zatvorska kazna za kazneno djelo „homoseksualnosti”, do 14 godina zatvora za „pokušaj homoseksualnosti” i do 20 godina zatvora za „promicanje homoseksualnosti”; budući da posljednja stavka podrazumijeva potpunu cenzuru LGBTIQ tema, uključujući u pogledu organizacija civilnog društva koje zagovaraju ljudska prava i bave se aktivnostima u području zdravlja; budući da je to zakonodavstvo u suprotnosti s ustavnim odredbama Ugande kojima se propisuje jednakost i nediskriminacija za sve;
- L. budući da su prethodne verzije sličnih prijedloga zakona kojima se zabranjuje promicanje homoseksualnosti i homoseksualnih odnosa već iznesene 2009., 2012., 2013. i 2014., što upućuje na sklonost sustavnom svaljivanju krivnje na LGBTIQ osobe; budući da su političari i nacionalni i strani vjerski vođe odigrali ključnu ulogu u poticanju govora mržnje protiv LGBTIQ osoba u Ugandi; budući da je već zabilježeno povećanje verbalnog i fizičkog nasilja uslijed usvajanja tog prijedloga zakona;
- M. budući da je predsjednik Museveni dao provokativne izjave; budući da taj prijedlog zakona još nije proglasio zakonom;
- N. budući da je samo u veljači 2023. više od 110 LGBT osoba u Ugandi prijavilo incidente, uključujući uhićenja, seksualno nasilje, deložacije i javno skidanje do gola;
- O. budući da je Uganda stranka Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima od 1995.;
- P. budući da je EU najveći partner Ugande kada je riječ o razvojnoj suradnji; budući da višegodišnji okvirni program EU-a za Ugandu za razdoblje 2021.–2024. raspolaže ukupnim proračunom od 375 milijuna EUR;
- Q. budući da novi globalni režim sankcija EU-a u području ljudskih prava, u okviru akcijskog plana EU-a za ljudska prava i demokraciju, omogućuje EU-u da se bori protiv ozbiljnih kršenja i povreda ljudskih prava diljem svijeta, bez obzira na to gdje do njih dođe, uključujući slučajeve proizvoljnih ubojstava i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja;
- R. budući da situacija u Ugandi može negativno utjecati na tu regiju, te da su u Keniji, Nigeru i Tanzaniji podneseni slični prijedlozi zakona;
- S. budući da su sve države članice EU-a u više navrata izrazile nepokolebljivo protivljenje smrtnoj kazni uvijek i u svim okolnostima jer smatraju da je riječ o nečovječnom i ponižavajućem postupanju koje se kosi s ljudskim dostojanstvom; budući da su se države članice obvezale neumorno zagovarati potpunog ukidanje smrtno kazne;
- T. budući da su sve države članice EU-a nedvosmisleno osudile diskriminatorne zakone, politike i prakse, uključujući kriminalizaciju sporazumnih istospolnih odnosa između odraslih osoba ili kriminalizaciju transrodnih identiteta; budući da su države članice pozvale EU da radi na postizanju dekriminalizacije homoseksualnosti i transrodnog

identiteta; budući da je Parlament u više navrata pozvao zemlje izvan EU-a da idu u smjeru dekriminalizacije kako bi se zajamčila nedjeljivost i ostvarivanje svih ljudskih prava svih LGBTIQ osoba;

- U. budući da se u članku 21. UEU-a navodi da se „djelovanje Unije na međunarodnoj sceni vodi načelima koja su nadahnjivala njezino stvaranje, razvoj i proširenje”, posebno „demokraciji, vladavini prava, univerzalnosti i nedjeljivosti ljudskih prava i temeljnih sloboda, poštovanju ljudskog dostojanstva, načelima jednakosti i solidarnosti te poštovanju načelâ Povelje Ujedinjenih naroda i međunarodnog prava”;
- V. budući da je cilj zajedničke vanjske i sigurnosne politike Europske unije razvoj i jačanje demokracije i vladavine prava te poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda;
- W. budući da se Europskim konsenzusom o razvoju potvrđuje predanost EU-a i njegovih država članica provedbi pristupa razvojnoj suradnji temeljenog na ljudskim pravima, što obuhvaća sva ljudska prava;
- X. budući da se programom EU-a „Sve osim oružja” ukidaju carine i kvote za sav uvoz robe (osim oružja i streljiva) koja u EU dolazi iz najmanje razvijenih zemalja; budući da EU može opozvati povlastice iz tog programa u slučaju ozbiljnih i sustavnih povreda načela utvrđenih u međunarodnim konvencijama o temeljnim ljudskim pravima i pravima radnika, kao što su sustavne povrede ljudskih prava;

Nedavni događaji u Ugandi

1. najoštrije osuđuje prijedlog zakona koji je parlament Ugande usvojio 21. ožujka 2023., a kojim se povećavaju kazne i proširuje područje primjene zakonodavstva Ugande kojim se kriminaliziraju homoseksualnost i transrodni identitet; smatra da se usvajanjem tog prijedloga ozbiljno krše ustav Ugande i međunarodne obveze Ugande koje proizlaze iz Afričke povelje i sustava međunarodnog prava UN-a, koji uključuje Opću deklaraciju o ljudskim pravima, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima i Povelju UN-a; ističe da je taj prijedlog zakona također u suprotnosti s političkim obvezama te zemlje u pogledu održivog razvoja, posebno ciljeva održivog razvoja br. 3, 5, 10 i 16, te da se njime aktivno ugrožavaju prava, zdravlje i sigurnost ljudi;
2. zabrinut je zbog činjenice da su protiv tog prijedloga zakona glasovala samo dva člana parlamenta od njih 389; žali zbog komentara predsjednika Museveniija, koji je dodatno raspirio govor mržnje o LGBTIQ osobama; zabrinut je zbog brojnih političara, vjerskih vođa i medijskih osoba koji potiču mržnju; smatra da to što većina ugandskih političara svaljuje krivnju na LGBTIQ osobe predstavlja ozbiljan problem koji utječe na načela demokracije, vladavine prava i poštovanja međunarodno priznatih ljudskih prava; smatra da bi proglašenje tog prijedloga zakonom neizbježno zategnulo odnose između EU-a i Ugande te da bi EU u tom slučaju morao izmijeniti svoje prioritete;
3. podsjeća vladu Ugande na njezine obveze prema međunarodnom pravu i Sporazumu iz Cotonoua, u kojima se poziva na poštovanje univerzalnih ljudskih prava i temeljnih sloboda;

4. izražava svoju potporu i divljenje ugandskim parlamentarnim zastupnicima i predstavnicima civilnog društva koji su imali hrabrosti usprotiviti se tom prijedlogu zakona i javno se izjasniti protiv njega;
5. smatra da ozbiljnost situacije iziskuje najodlučniji odgovor i osudu od strane institucija te da zaslužuje reakciju na svim razinama diplomacije EU-a;
6. podsjeća da je taj prijedlog zakona samo posljednji korak na zabrinjavajućem putu koji Uganda slijedi već nekoliko godina, usred porasta homofobne retorike među političarima, vjerskim vođama i drugim važnim osobama u ugandskom društvu, uz sve veći pritisak na civilno društvo te porast govora mržnje protiv LGBTIQ osoba uz potporu države, čime se potiču mržnja i nasilje; osuđuje takvo licemjerje, predrasude i diskriminaciju u 21. stoljeću;
7. također podsjeća da je u Ugandi rašireno seksualno nasilje nad ženama, djevojkama i djevojčicama te da postoji korelacija između mržnje i nasilja usmjerenog prema LGBTIQ osobama te nasilja nad ženama i nedostatka rodne ravnopravnosti;
8. podsjeća da je Uganda predvodnica u borbi protiv HIV-a i s njim povezane stigmatizacije; podsjeća da je 2021. prevalencija HIV-a kod muškaraca koji imaju spolne odnose s muškarcima iznosila 12,7 %; sa zabrinutošću primjećuje da je ta prevalencija znatno veća nego kod heteroseksualnih muškaraca i viša od nacionalnog prosjeka; naglašava da se taj zakon ne bi smio koristiti kako bi se stanovništvu Ugande uskratilo pravo na usluge i lijekove povezane s HIV-om te poziva vladu da u tom pogledu omogući bolji pristup; upućuje na neoborive dokaze UNAIDS-a o tome da zakoni kojima se provodi kriminalizacija odvrćaju zajednice od usluga kojima se spašavaju životi;
9. duboko žali i osuđuje odluku Nacionalnog ureda Ugande za nevladine organizacije od 5. kolovoza 2022. o zatvaranju organizacije „Sexual Minorities Uganda”, vodeće organizacije za LGBTIQ prava u toj zemlji; pruža nepokolebljivu potporu Franku Mugishi, osnivaču i voditelju te organizacije, koji je svoj život posvetio borbi za LGBTIQ prava u Ugandi;

Stanje u pogledu dekriminalizacije u svijetu

10. nedvosmisleno osuđuje sve zakone, prakse i službena stajališta kojima se kriminaliziraju homoseksualnost i transrodni identitet;
11. smatra da su takvi zakoni u potpunosti protivni međunarodnom pravu o ljudskim pravima i da se njima krše ljudska prava LGBTIQ osoba, uključujući pravo na život, privatnost, slobodu, sigurnost, zdravlje i izražavanje, te sloboda mirnog okupljanja i udruživanja; smatra da kriminalizacija homoseksualnosti i transrodnog identiteta stvara situaciju aparthejda jer je dio stanovništva lišen zaštite koju pružaju država i zakoni, bez obzira na predviđene kazne;
12. ustraje u tome da zbog kriminalizacije homoseksualnosti i transrodnog identiteta, čime se zabranjuje njihovo postojanje, LGBTIQ osobe postaju meta, povećava se rizik da ih

vlasti ili drugi građani ucjenjuju te se potiču govor mržnje, zločini iz mržnje i diskriminacija tih osoba;

13. podsjeća na zdravstvene rizike koji proizlaze iz kriminalizacije homoseksualnosti i transrodnog identiteta jer kriminalizacija onemogućuje zdravstvene politike u zajednici i sprječava pristup LGBTIQ osoba pouzdanim informacijama o njihovom zdravlju, posebno u pogledu njihova HIV statusa i s time povezane prevencije, probira, praćenja i liječenja;
14. ponavlja da se uvijek i u svim okolnostima nepokolebljivo protivi smrtnoj kazni; smatra da je to neljudska i ponižavajuća praksa koja se kosi s ljudskim dostojanstvom;
15. pozdravlja pozitivan međunarodni trend prema dekriminalizaciji homoseksualnosti, pri čemu je u posljednjih 30 godina pravnu reformu provelo 49 država članica UN-a, među kojima su Mozambik 2015., Belize i Sejšeli 2016., Trinidad i Tobago te Indija 2018., Bocvana 2019., Gabon 2020., Angola i Butan 2021., Antigva i Barbuda, Singapur i Barbados 2022. te Cookovi Otoci 2023.; podsjeća, međutim, da postoje i zemlje u kojima su zakoni kojima se istospolni odnosi kriminaliziraju pooštreni ili ponovno uvedeni, kao što su Čad, Brunej, Nigerija i, naposljetku, Uganda, što pokazuje da je potreban opći pokret zagovaranja dekriminalizacije; podsjeća na presedane u slučajevima kada su tijela UN-a pružila pravni lijek protiv kriminalizacije, kao Vijeće za ljudska prava u predmetu *Toonen / Australia* 1994. i CEDAW u predmetu *Rosanna Flamer-Caldera / Sri Lanka* 2022.;
16. podsjeća da za promicanje ciljeva održivog razvoja odgovornost leži na 193 države članice UN-a koje su se na to obvezale, uključujući Ugandu, te da se moraju voditi ciljem da „nitko ne smije biti zapostavljen”; prepoznaje inherentnu vezu između poštovanja ljudskih prava LGBTIQ osoba i ciljeva održivog razvoja te uviđa da je bilo kakva diskriminirajuća praksa, posebno ona kojom se predviđa smrtna kazna, radikalno suprotna tim ciljevima;
17. odbacuje diskurs određenih političkih i vjerskih vođa prema kojem su homoseksualnost i transrodni identitet zapadni koncepti; podsjeća da većina zakona u svijetu kojima se kriminaliziraju homoseksualnost i transrodni identitet potječe iz zakona zapadnih kolonizatorskih sila; izražava žaljenje zbog širenja propagande usmjerene protiv LGBTIQ osoba od strane bilo kakvih stranih aktera, uključujući one koji se nalaze u Europi, a koji su aktivni u Ugandi;
18. odbacuje diskurs prema kojem bi dekriminalizacija homoseksualnosti i transrodnog identiteta bila protivna temeljnim vjerskim načelima ili ometala slobodu vjeroispovijesti; u tom pogledu pozdravlja izjave Pape od 24. siječnja 2023. u kojima je potvrdio da su zakoni kojima se kriminaliziraju homoseksualnost i transrodni identitet „nepravedni” te da „homoseksualnost nije zločin”;
19. zabrinut je zbog aktualnih globalnih pokreta retorike usmjerene protiv prava, rodnog identiteta i LGBTIQ osoba, koje potiču određeni politički i vjerski vođe diljem svijeta, među ostalim i unutar EU-a; smatra da ti pokreti uvelike ometaju napore da se postigne opća dekriminalizacija homoseksualnosti i transrodnog identiteta jer legitimiziraju

retoriku prema kojoj su LGBTIQ osobe ideologija, a ne ljudska bića; oštro osuđuje činjenicu da takvu retoriku šire i određeni utjecajni politički vođe i vlade u EU-u;

20. izražava zabrinutost zbog usvajanja takozvanih prijedloga zakona protiv „homoseksualne propagande” u nekim zemljama, što doprinosi kulturi netolerancije i diskriminacije, te upozorava na način na koji takvi zakoni mogu proizvesti učinak prelijevanja na druge zemlje, čime se otvara put usvajanju strožih mjera, kao što su kriminalizacija seksualnih odnosa među osobama istog spola i drugih aspekata seksualne orijentacije, rodnog identiteta i izražavanja te spolnih obilježja; primjećuje da nedavna istraživanja pokazuju da su teorije zavjere i dezinformacije sve popularnije u mnogim državama članicama EU-a; zabrinut je zbog toga što mržnja, teorije zavjere i dezinformacije na internetu dovode do nasilja u stvarnom životu i mogu rezultirati gubitkom života; zabrinut je zbog činjenice da je, prema istraživanju Međunarodnog udruženja lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba², 2022. godina bila najnasilnija za LGBTIQ zajednicu zbog govora mržnje i dezinformacija;
21. zabrinut je zbog rastućeg trenda kriminalizacije LGBTIQ osoba u nekim dijelovima Afrike, kao što su Gana, Niger i Kenija, u kojima su predloženi zakoni slični onima u Ugandi te ih razmatraju parlamenti tih zemalja, kao i zbog vjerojatnosti da će proglašenje tog prijedloga zakonom u Ugandi imati znatan utjecaj na ishode tih drugih prijedloga zakona;
22. pohvaljuje rad lokalnih organizacija civilnog društva za ljudska prava diljem svijeta, koje neumorno rade na zaštiti i obrani LGBTIQ osoba te borbi protiv stigmatizacije i predrasuda, ponekad uz rizik za sigurnost svojih članova; smatra da bi države članice i Unija trebale podupirati te organizacije i aktiviste civilnog društva, među ostalim i financijski;
23. podsjeća da je zaštita prava lezbijki, homoseksualaca, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih osoba diljem svijeta prioritet EU-a te da je univerzalna dekriminalizacija homoseksualnosti i transrodnog identiteta cilj na kojem bi EU trebao nastaviti raditi koliko je god to potrebno;

Poziv na djelovanje

24. poziva na opću dekriminalizaciju homoseksualnosti i transrodnog identiteta;
25. poziva na opće ukidanje smrtne kazne;
26. potiče 63 zemlje koje to još nisu učinile da se usklade s međunarodnim pravom i poduzmu sve potrebne mjere, zakonodavne ili nezakonodavne, kako bi osigurale da seksualna orijentacija i rodni identitet više ne budu osnova za kaznene sankcije;
27. poziva predsjednika Ugande Yowerija Museveniija da ne proglasi prijedlog zakona te da kategorički odbije dati svoj pristanak za bilo kakvu buduću sličnu inicijativu, i da na taj

² <https://www.ilga-europe.org/report/annual-review-2023/>.

način odvrti od daljnjih pokušaja u tom smjeru; apelira na ugandske vlasti da promiču načela tolerancije, prihvaćanja i poštovanja ljudskih prava te da preispitaju svaki zakon kojim se kriminaliziraju homoseksualnost i transrodni identitet, posebno na temelju članaka 145. i 146. Kaznenog zakona; poziva ugandske vlasti da istraže, kazneno gone i sankcioniraju sve napade iz mržnje na pojedince i organizacije koji su rezultat donošenja prijedloga zakona te da obustave sve mjere odmazde protiv organizacija civilnog društva koje su aktivne u području ljudskih prava i zaštite prava LGBTIQ osoba, primjerice u obliku racija i blokiranja bankovnih računa, s obzirom na to da su te organizacije ključne kada je riječ o pružanju usluga u zajednici;

28. poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da iskoriste sva potrebna diplomatska, pravna i financijska sredstva koja su im na raspolaganju kako bi uvjerila predsjednika Ugande da ne potpiše prijedlog zakona koji je donio parlament Ugande; nadalje poziva EU da u svojem dijalogu s vlastima Ugande u potpunosti i učinkovito iskoristi politički dijalog predviđen člankom 8. Sporazuma iz Cotonoua kao i paket instrumenata Vijeća EU-a namijenjen promicanju i zaštiti ostvarivanja svih ljudskih prava lezbijki, homoseksualaca, biseksualaca i transrodnih osoba (paket instrumenata LGBT) i njegove popratne smjernice kako bi se doprinijelo promicanju ljudskih prava u Ugandi, dekriminalizaciji homoseksualnosti, smanjenju nasilja i diskriminacije te zaštiti aktivista koji se bore za ljudska prava LGBT osoba;
29. apelira na neovisnog stručnjaka UN-a za zaštitu od nasilja i diskriminacije na temelju seksualne orijentacije i rodnog identiteta da čim prije stupi u kontakt s predsjednikom i parlamentom Republike Ugande, aktivistima iz zajednice LGBTIQ i vlastima Ugande kako bi dobio neometan pristup toj zemlji;
30. u slučaju da predsjednik Ugande prijedlog zakona svojim potpisom proglasi zakonom:
 - poziva Komisiju da razmotri ukidanje povlastica u okviru programa „Sve osim oružja” za Ugandu u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 978/2012³ na temelju ozbiljnih i sustavnih kršenja ljudskih prava;
 - poziva na hitno djelovanje na temelju klauzule o „ključnim elementima” Sporazuma iz Cotonoua;
 - poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da razmotri pokretanje globalnog režima sankcija EU-a u području ljudskih prava, s obzirom na to da se odnosi upravo na kršenja ili povrede kakvi su predviđeni tim prijedlogom zakona;
 - ustraje u tome da bi odluke i sankcije donesene u vezi s Ugandom trebale prvenstveno biti usmjerene i djelovati protiv političkih i vjerskih vođa koji su potaknuli i podržali taj prijedlog zakona; apelira na Komisiju da svoju suradnju i potporu usmjeri na jačanje ugandskih LGBTIQ organizacija i organizacija za

³ Uredba (EU) br. 978/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o primjeni sustava općih carinskih povlastica i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 732/2008. SL L 303, 31.10. 2012., str. 1.

ljudska prava te poziva ESVD, delegaciju EU-a u Ugandi i veleposlanstva država članica u Ugandi da pruže potporu članovima zajednice, partnerima i saveznicima s pomoću ciljanog paketa potpore za LGBTIQ zajednicu;

- poziva ESVD da pojača napore koje ulaže u to da se zajamči da ugandski borci za ljudska prava imaju pristup financiranju, potpori, zaštiti, premještanju, vizama i skloništu, kada je to primjereno, u skladu sa smjernicama EU-a o borcima za ljudska prava;
31. poziva Komisiju da pod nadzorom potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku mobilizira sve vanjske politike EU-a kako bi se postigao cilj uspostave strategije EU-a za opću dekriminalizaciju homoseksualnosti i transrodnog identiteta, koja bi uključivala sljedeće mjere:
- stvaranje široke koalicije onih koji su voljni podržati ta nastojanja u međunarodnoj zajednici, s fokusom na međunarodne instrumente kao što su rezolucije Opće skupštine UN-a;
 - uvođenje dekriminalizacije kao zahtjeva za pristup općem sustavu povlastica, uključujući program „Sve osim oružja”, te uklanjanje svih zemalja koje i dalje kriminaliziraju sporazumne istospolne seksualne odnose s popisa tog programa;
 - razmatranje mogućnosti da u svoje međunarodne sporazume o partnerstvu uključi klauzulu o „zabrani nazadovanja u pogledu ljudskih prava”, zahvaljujući kojoj bi se partnerstva, uključujući njihove financijske aspekte, mogla obustaviti ako partnerska zemlja nazaduje u pogledu zaštite ljudskih prava, uključujući kriminalizaciju homoseksualnosti ili transrodnog identiteta;
 - sustavno hvatanje u koštac s pitanjem dekriminalizacije istospolnih seksualnih odnosa i različitih rodnih identiteta, kao i rodno afirmativne skrbi na sastancima na vrhu EU-a i Afričke unije, kao i na svakom sastanku na vrhu na kojem sudjeluju dotične zemlje, te postavljanje te teme u središte budućih rasprava;
 - uključivanje mjera protiv sustava za preporučivanje koji se temelje na interakciji na društvenim medijima u predstojeći paket za obranu demokracije jer je poznato da ti sustavi pojačavaju mržnju i dezinformiranje;
 - davanje proaktivnih i sustavnih doprinosa EU-a univerzalnom periodičnom preispitivanju za svaku zemlju u kojoj se još uvijek kriminaliziraju homoseksualnost i transrodni identitet, uz pozivanje njihovih vlada da takve zakone stave izvan snage;
 - pružanje financijske potpore lokalnim organizacijama u LGBTIQ području i području ljudskih prava sa sjedištem u zemljama u kojima se kriminaliziraju homoseksualnost i transrodni identitet, te uspostavljanje namjenskog fonda EU-a za pružanje financijske, tehničke i pravne pomoći tim organizacijama, kao i odvjetnicima uključenima u osporavanje tih zakona na međunarodnim sudovima;

- pronalaženje inspiracije u odluci iz ožujka 2023. o sankcijama temeljenima na seksualnom nasilju i drugim kršenjima prava žena kako bi se uobličilo sustavnije pokretanje globalnog režima sankcija EU-a u području ljudskih prava protiv pojedinaca i subjekata odgovornih za kontinuirano vršenje ili poticanje nasilja nad LGBTIQ osobama, posebno u zemljama koje i dalje imaju na snazi kriminalizirajuće odredbe te ih primjenjuju;
32. ističe važnost sigurnih i zakonitih putova do EU-a za osobe kojima je potrebna međunarodna zaštita, uključujući LGBTIQ osobe koje bježe iz zemalja u kojima su izložene riziku progona zbog svoje seksualne orijentacije, rodnog identiteta ili izražavanja, ili spolnih obilježja;
- - ◦
33. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica EU-a, visokom povjereniku UN-a za ljudska prava, predsjedniku, vladi i parlamentu Ugande, prevedenu i na svahili, te vlastima 63 druge zemlje koje još uvijek kriminaliziraju homoseksualnost i transrodni identitet.